

är hvad de aldrig borde hafva; hvad vi nekat dem, skulle hafva tagit Judaismens ogräs ur dem.

Möjligtvis är dock detta blott en mängd glada drömmar. Låt oss se, hur Napoleon ämnade reformera sina Judar.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Vid oroligheterna i Constantinopel från d. 1 till d. 5 Junii skola nära 500 Turkar och äfven många kristna hafva omkommit. Emellertid hade lugnet blifvit fullkomligen återställt. Från Bucharrest skrifer man under d. 22 Junii, att 500 man nya trupper då inryckt; de äro mest Kasaker och Saporoschaner. Turkarne utsprida väl, att inom åtta dagar skola däremot 2000 man lämna landet, men då de redan sedan tvänne månader förkunna utrymningen, och i dess ställe nya trupper ständigt ankommit, så vet man endast det med säkerhet, som man ser för ögonen. D. 20 Junii erhöll Kiaja-Bei en storherrlig Hattischerif, som utnämner honom till Pascha af Ruschtschuk. Till följd af denna nphöjning genomför han gatorna i Bucharrest, klädd i hederskafian, för att kungöra folket sin nya värdighet. Innevånarne hafva denne embetsman att tacka för ordningens bibehållande sedan fyra veckors tid, och äro i en lyckligare belägenhet, än Jassi, där vida mer Turkar skola vara. Tills vidare förvaltar han tillika Paschalikatet och Kiaia-Beis embetet i Wallachiet. — I handeln går det tämligen väl. — Ur en skrivelse från General Norrman, daterad Korinth d. 27 April, som Hr. v. Humboldt och v. Dahlberg erhållit upbruten öfver Trieste, ser man, att Grekisk republikanska regeringen verkligen är ganska activ och hufvudsakligen söker att concentrera de spridda krafterna, för att derigenom väcka ett nytt lif uti den så länge orättmätigt förtryckta nationen; därifrån har äfven planen utgått, att förenade angripa fienden, hvilket enligt de nyaste underrättelserna redan haft så lycklig framgång. Greve Norrman står såsom effectiv general vid grekiska arméen och har valt Grekland till sitt nya fädernesland. Ända till d. 16 Junii befann sig Capudan Pascha ännu vid Chios och observerades af grekiska flottan.

Spanien. Den 1 Julii vid nattens början hade odisciplin och uprorsanda stigit till det högsta i Gardes-casernerna i Madrid. Två bataljoner lämnade staden och lägrade sig på höjderna, för att

icke kunna afväpnas för deras insubordination; den ene af dem hade medtagit de fångar, som den hade att bevaka. Utan för Pozosporten stötte ännu två andra till dem, och genom förväxling af parolen kommo skott att lossas, hvarvid tre man sårades. Kl. 1 bemäktigade de sig krutqvarnen utan för staden. Två bataljoner af Gardet hade blifvit kvar för att bevaka det Kongl. slottet. För att observera dessa, upställes hela nationalmilisen och linietrupparne, och besatte de till slottet förande gatorna. De fyra gardesbataljonerna; marscherade, sedan de försedt sig med ammunition, i två kolonner till gardes-ängen vid Bernardino-porten. General Morillo, som hela dagen; icke utan fara, sökt återställa ordning i Caserterna, begaf sig till dem och förmanade dem, att stilla och lydigt återvända till deras kvarter. De svarade, att Konungen redan vore ur Madrid, och de hade beslutit att följa honom. Generalen sade då, att de måtte välja en soldat af hvarje compagnie till en deputation till Konungen, för att öfvertyga sig om motsatsen. Denna deputation blef ock verkligen föreställd för Konungen, som strängt tadelade gardets upförande och bekräftade generalens förmaning. Då denne med deputationen återkom till ängen, emottog man honom med: "Lefve General Morillo! Lefve den absolute Konungen!" Han erinrade dem om deras ed, och att detta var uproriskt. De sade: "Vi vilja att Ers Excellenco skall commendera oss; Ni är en tapper general, denna lager felas er endast ännu, ni har i dag tillfälle, att blifva namnkunnig och göra Konungen den största tjenst." Generalen sökte förgäfvat öfvertyga dem om deras fel, och frågade, om han skulle lämna dem, ty han commenderade inga rebeller. Några ville med våld kvarhålla honom, men hans förklaring: att de måtte göra med honom, hvad de ville, men ingen mensklig makt förmådde tvinga honom att bryta sin ed, gjorde, att de låto honom gå. Därpå afgaf han berättelse inför Konungen och ministrarne, och äfven till stadsrådet. Kl. 2½ erhöll han rapport, att garderna marscherade till Kungl. lustslottet Moncloa; sedan de hvilat något där, marscherade, de 1600 man starke, igenom jernporten till Prado. Endast 34 eller 36 officerare hade blifvit kvar hos dem, de öfrige hade under natten återvänt. Soldaterna nämnde en af deras första lieutenanter, Märkisen de Torrealta, till befälhafvare. Den 2 skickade regeringen en officer, för att parlementera med rebellerne, men utan framgång. Äfven d. 3:dje blef hela dagen fruktlöst underhandlad. — Den ständiga Cortes-deputationen höll d. 4 en session.

— Statsrådet har inviteradt Konungen till stads-
huset, hvilken bjudaing Konungen förelagt Con-
seljen, som rådde Konungen, att antaga stadsrådets
bjudning, att skilja sig från sitt odisciplinerade
garde. Men till Rådens förvåning svarade Konun-
gen: "Mitt garde är icke odisciplineradt: Låt mig
ställa mig i spetsen för det, och I skolen få se,
att det lyder mig." Enneltid öfvertalade de Ko-
nungen att d. 5 öfvervara en ny conselj. Rege-
mentet D. Carlos erbjöd till tjenst i slottet; däre-
mot hade de qvarblifna garderna ingen ting, och
förenade sig därmed; de sade, att de hade ingen
ting emot linietrupparne, endast emot milisen. Man
påstår såsom säkert, att regeringen förkastat de
uproriskas förslag och att 400 man af dem hafva
marscherat till Fuencarrat, för att utskrifva 4000
rationer. Garnisonen håller ännu alla poster med
största vaksamhet besatta; prinsporten är tillslutad.
Nästan hela regementet Almanza har sin position
vid Jernporten, där det d. 5 om morgonen schar-
mytslade med garderna i Prado, hvarpå det anhöll
om förstärkning af några compagnier. — Den per-
manenta deputationen skall hafva förklaradt Konun-
gen, att, om icke hastiga och kraftiga åtgärder
tagas, för att göra slut på den krisis, hvartill gar-
dernas förförelse ledt, deputationen skulle gripa
till de medel, som statsförfattningen erbjuder. Ko-
nungen har upfodrat General-Capitainen, att låta
artilleri upföras för slottet, men detta hade denne
icke funnit nödigt. — Den 6:te var ännu allt osä-
kert, och man fruktade, att två gardesbataljoner
skulle beväpnade upbryta till dem som äro i Prado.
Om de medtaga Konungen, skulle man icke kunna
beräkna följderna. Ett fast beslut af Konungen kunde
göra allt godt igen, om han ställde sig i spetsen för
folket och icke för garderna. Om man får tro de
rykten, som kringlöpa i den uprörda staden, så
fordra de insurgerade gardesbataljonerna i Prado
uphäfvan det af det nyligen utaf Cortes beslutade
organisations-decretet rörande Kongl. gardet; det
är detta decret, som bragt oviljan till det högsta.
Ordres skola vara afsända, att två infanteri- och
ett kavalleri-regimente, som höra till Madrids divi-
sion, skola med forcerad marsch ditkomma, äfven
som kanoniererne från Segovia. På detta sätt skola
väl trupparne blifva tillräcklige för att kufva de
motspänstige. Den af 150 à 200 man, och mest
af officerare på half och andra frivillige bestående,
som formerat sig vid Vincentporten till artilleri-
parken beskydd, commenderas af den namnkun-
nige f. d. deputerade D. Juan Palarea, för känd
under namnet El Medico. Generalerne Ballaste-
ros och Alava hafva ingått som simpla soldater. —

De Kungl. karabiniererne hafva d. 25 Junii gjort
upror i Castro del Rio i provinsen Cordova, eme-
dan Cortes beslutat deras indragning. Enligt pri-
vata bref skall provinsial-milisen från Cordova,
som blifvit upbudad emot de uproriske, hafva
förenat sig med dem och slagits med nationalgardet,
som fått tre döda. Äfven så skall milisen från
Bujalance hafva gjort, o. s. v. Sju hundra factionister
hafva besatt staden Siguenza, där de be-
mäktigat sig milisens gevär och uniformer. General
T. Odonouj är utnämnd till General-Capitaine i
Andalusien och har redan afrest till Sevilla. Sta-
den Lucena i provinsen Cordova, hvilken, såsom
man vet, aldrig varit känd för synnerligen con-
stitutionelt sinnad, skall hafva upfört sig illa vid
K. karabinierernes upror, kullkastat constitutions-
stenen, och den därifrån till Aguilar afmarsche-
rade bataljon skall jemte andra trupper förenat sig
med karabiniererne.

Spanska Amerika. Underrättelser från Bo-
gota till d. 19 April innehålla, att Bolivar vid
Pasta emellan Quito och Popayan kommit General
Murgeons förposter i ryggen och tvungit hans huf-
vudcorps till strid. General Murgeon hade om-
kommit och de Kunglige hade lidit ett fallkomligt
nederlag. Från Maracaibo skrifver man under d.
5 Maji, att Morales' hela corps capitulerat; 500
af hans soldater skola inskeppas till Cuba. För att
öfverrumpla Maracaibo hade Morales afskickat två
afdelningar af sin corps öfver Puertos-sjön under
General Ballasteros, hvilka blifvit aldeles förstör-
de. Så snart Morales erhöi underrättelse om detta
nederlag, anträdde han sin återmarsch, men blef
tio timmars väg från Padregal angripen af fyra af-
delningar republikanska trupper, och tvungen till
capitulation. Man berättar såsom säkert; att Bo-
livar och S. Martin skola hafva en sammankomst
i Guajaquil, och talar därom såsom om en vän-
skaplig åtgärd, som åsyftar de allmännas väl. Sä-
kert tyckes det vara, att Bolivars armée efter
Quitos intagande erhållit ordres att marschera på
Guajaquil. General S. Martin var i begrepp, att
marschera emot la Serna och Royalisterne i Öfre
Peru, då han erfor Quitos intagande och ändrade
sin väg. Denne Perus Protector går mer och mer
en monarkisk gång. Han har till d. 1 Maji sam-
mankallat en art constitueraende församling till Lima,
och förbehåller sig därvid rättigheten, att sjelf ut-
nämna suppleanter för de provinser, som icke
kunna välja sina deputerade.

COURIEREN

Thorsdagen den 1 Augusti.

Recension.

(Forts. fr. N:o 20.)

Napoleons idéer att reformera Judarna väcktes först genom klagomål, som inkommo från Rhendepartementen, öfver deras oförskämde ocker där. Man bevisade, att all rikedom och alla ressourcer skulle snart vara i deras händer, om hjälpen ej kom snart. D. 30 Maji 1806 utgafs et decret hvarigenom all betalningskyldighet af skulder till Judar suspenderades på obestämd tid i hela Franska Kejsaredömet. Därpå företogs reformen, med att om sommaren 1806 till Paris sammankalla de förnämsta Judar i Frankrike och Konungariket Italien. Dem förelades följande frågor:

1. Är det, enligt Judarnas lag, tillåtit att taga flera hustrur?
2. Är, enligt Judiska lagen, äktenskapskiindnad tillåten? Är den giltig utan rättens dom och giltig i kraft af lagar, stridande mot dem, som Franska lagboken fastställer?
3. Har en Judisk flicka tillåtelse att gifta sig med en Christen och en Christen flicka med en Jude? Eller bjuder den Judiska lagen, att de endast måste gifta sig inom sig själva?
4. Anse Judarne Fransmännen som sina bröder? eller äro Fransmännen fremlingar i deras ögon?
5. I hvad förhållande, så väl i det ena som andra afseendet, stå Judarne till de Franmän, som icke bekänna sig till den Judiska tron?
6. Hålla de i Frankrike födda och enligt lagen som Franska medborgare ansedda Judar Frankrike för sitt fädernesland? Åligger dem förbindelsen att förevara det? Äro de förbundne att lyda Franska lagar och rätta sig efter den borgerliga lagbokens föreskrifter?
7. Hvem utnämner Rabbinerna?
8. Hvilken är den police- och lagskipning, som Rabbinerne utöfva och handhafva bland Judarna?
9. Är valets form och art, jemte den police- och rättsmyndighet, som Rabbinerne utöfva, förordnad och fastställd af en bestämd lag, eller handlar man häri blott efter sedvana?

10. Gifvas handlingar och lefnadssätt, som den Judiska lagen förbjuder Judarna?

11. Förbjuder Judiska lagen ocker mot trosförvandter?

12. Förbjuder eller tillåter den ocker mot fremmande?"

"På besvarandet af dessa frågor berodde Judarnas tillkommande öde. Man finner således lätt, att de Judiska Notablerne samlade all sin försigtighet, för att ej sätta Judarna i Frankrike och Italien i förlägenhet. Huru de själva än må hafva varit sinnade, kunde man af deras syar åtminstone i allmänhet ej sinna annat, än att Juden genom sin religion och sin lag på intet sätt var hindrad att fullgöra en medborgares pligter i hela deras vidd. Tillfreds med detta resultat, sammankallade den Franska regeringen, kort efter Notablernas skilsmessa, ett stort Sanhedrin till Paris, dels för att sanctionera Notablernas beslut, dels för att på grundvalen af dessa beslut uppgöra en ny författning för Judarna, som skulle hafva den kraften att uphäfva skilnaden mellan Judar och Icke-Judar. Det stora Sanhedrin samlades på samma tid, som kriget mellan Frankrike och Preussen utbrast, och dess sessioner räckte till vintern 1806, då Napoleon från Weichselns stränder förklarade dem för fulländade."

"Sedan denna tid består *) det egentliga i Judarnas författning i Frankrike deri, att de, medelst en från regeringen utgående och genom ett Central-Consistorium till departementernas Consistorial Synagogor fortplantad väckelse, beständigt inbjudas till identifikation med deras icke judiska medborgare."

"I hvarje departement, der 2000 bekännare af den Mosaiska lagen finnas, är en Synagoga och ett Judiskt Consistorium; och, om i ett departement ej finnas 2000 Judar, så omfattar Consistorii Dioces så många departement i grannskapet, som fordras för att åstadkomma detta antal. Synagogans säte är i den stad, som har den talrikaste Judiska befolkning. Ingen Synagoga kan uprättas, om Consistorial-Synagogan ej derom gjort förslag

*) Man ser, att den skrift, hvarur dessa uppgifter äro tagne, var författad före Napoleons fall.

hos den kompetenta autoriteten. Hvarje Synagoga styres af 2 Notabler och en Rabbin, som utnämns af den kompetenta autoriteten. I hvarje Consistorial-Synagoga är en Öfver-Rabbin, en Rabbin, der det är möjligt, och af ännu 3 Judar, af hvilka 2:ne väljas i den stad, där Consistorium har sitt säte. I Consistorium presiderar äldsta ledamoten och kallas Consistorii äldste. Af den kompetenta autoriteten väljas i hvarje Consistorial Dioeces 25 Notabler bland de mest beskattade och ansedda Judar, och dessa välja ledamöterna i Consistorium, men hvilket val måste stadfästas af den kompetenta autoriteten. Blott under följande villkor kan en ledamot väljas, nämligen:

1. Han måste vara 30 år gammal.
2. Ej hafva spelat banqueroute, eller, om så är, på ett hederligt sätt åter ingått i sitt förra stånd.
3. Han måste ej vara känd för en ockrare. (???)
"Hvarje Jude, som vill sätta sig ner i Frankrike eller Konungariket Italien, måste 3 månader förut göra anmälan derom till det Consistorium, som ligger närmast den ort, der han vill sätta sig ner. Consistorii förrättningar äro:

1. Att vaka deröfver, det Rabbinerne hvarken offentligen eller enskildt kunna åt lagarna gifva en förklaring, som ej öfverensstämmer med de församlingens svar, hvilka det stora Sanhedrin förvandlat till doctrinala rättsbeslut.
2. Att hålla ordning i det inre af synagogan, att vaka öfver de serskilda synagogornas förvaltning, att förordna om uppbörden och användandet af de summor, som äro bestämde att bestrida omkostnaderna vid den Judiska gudstjensten, och att vara derpå upmärksamt, att ingen bönsöfning af religiösa grunder eller förändringar hålles.
3. Att på allt möjligt sätt upmuntra Judarna i sin Dioeces att företaga nyttiga handlingar och hos behörig autoritet anmäla dem, som sakna löfliga medel att föda sig.
4. Att hvarje år hos autoriteten uppgifva antalet af Judiska conseriberade."

"I Paris är ett Central-Consistorium, som består af 3 Rabbiner och 2 andra Judar. Rabbinerne i detta utses bland Öfver-Rabbinerna. De öfriga ledamöterna i detta Consistorium väljas öfver samma lagar, som de olärda ledamöterna i Consistorial-synagogorna."

"Hvart år afgår en ledamot i Central-Consistorium, men som åter kan inväljas; likväl kan den nyvalde ej installeras, förrän valet är stadfäst af den kompetenta autoriteten."

"Rabbinernas förrättningar bestå deri:

1. Att de undervisa i religionen.
2. Att de förklara denna i enlighet med de beslut, det stora Sanhedrin fattat.
3. Att de, beständigt påminna sina trosförvandter om lydnad för lagarna, i synnerhet för dem, som hafva afseende på fäderneslandets försvar, och på det kraftigaste förmana dem dertill hvart år, när conscriptions-epoken nalkas, från autoritetens första kallelse till lagens slutliga fullbordan.
4. Att de föreställa Judarna krigstjensten som en helig pligt och uplysa dem derom, att, så länge de äro i tjänst, befriar dem lagen från de seder och bruk, som dermed ej kunna förenas.
5. Att de predika i synagogorna och upläsa de böner, som der allmänneligen skola bedjas för Kejsaren och den Kejsarliga familjen.
6. Att de sanctionera äktenskapsförbindelser och förklara äktenskapsskillnader, likväl utan att de i något fall kunna skrida till dessa förrättningar, innan parterne företett civil-acten, äktenskapsförbindelsen eller skilsmessan i behörig form."

Sådant var i korthet detta beslut. Man finner, att mycket däri tillkommit, icke för att undanröjda de hinder, som i allmänhet ligga i vägen för Judarnes amalgamering med andra, utan för att bereda dem till Napoleons enskilda ändamål. Men hufvudbesvaren voro dock afhjälpta, i fall den nya författningen verkställdes.

(Slut af a. 5.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Eröfringen af Napoli di Romania utaf Grekerne är en högst vigtig händelse, emedan det är en of de starkaste fästningar, icke allenast i Morca, utan öfver hufvud i hela europeiska Turkiet. Grekerne funno där 225 kanoner och en mängd vapen af alla slag. I kapitulationen stipulerades, att turkarne med deras familjer skulle på neutrala fartyg öfverföras till mindre Asien, att de måste afse sina egendom. — Under det turkarne öfver allt nedgöra det värnlösa folket, försäkra Grekerne allt mer och mer sin sjelfständighet genom militäriska företag. Koron och Modon underhandla om kapitalation, och snart skall hela halften blifva fri. Folkmängden i Peloponesos har småningom genom flyktningar från Öarne och min-

dre Asien stigit ända till 1200,000 människor; men detta sköna land skulle med riktig odling ännu kunna nära millioner. — I April, någon tid efter händelsen vid Bolos, blef Odysseus, som begätt ett subordinationsfel emot Demetrius Ypsilanti, afsatt från sin anförareplats i Thessalien af Senaten i Korinth. Man fruktade, att den unge Epiroten med sin häftiga karakter, icke skulle hålla sig stilla; men han underkastade sig domen, och bevisade därigenom, att, om han ock felat, han vore värdig förlåtelse, som äfven inom kort tid följde, då han åter erhöll sin Befälhafvareplats med en Polemarchs (Generals) grad. — Patradschik (Neapatra) i Thessalien har blifvit intaget. I Mesolongi väntade man d. 5 Juni tre turkiska Bejer, som blifvit till fånga tagne jemte 300 Spahis. Hassan-Pascha, till hvars armée-corps de hörde, har i den träffning, som stod vid Helladas källor, förlorat 5000 man och i största oordning dragit sig tillbaka till Jenischer (Larissa) hufvudstaden i provinsen. — Från Peloponesos väntades 6000 man under befäl af Mauro-michalis. Turkarne, som skröto, att åter intaga Grekland inom två månader, hafva mycket misräknat sig. — En präktig kyrka upbygges i Mesolongi, och Ärkkebiskopen i Agrapha har redan invigt flera präster, för att upfylla deras ställen, som blifvit mördade af Turkarne. — En viss Kapiten Dittmar, som rest med General Norrman till Morea, har i sällskap med en grekisk deputation ankommit till Venedig, men befinner sig där ännu i quarantaine. Enligt hans utsaga hålla sig 4500 Greker redan sex veckor i deras berg emot 20,000 Turkar. General Norrman och Kolokothron skola vara bestämde, att med sina corps befria dem. — Af högsta auctoriteten på Hydra har en bulletin blifvit kungjord, enligt hvilken flottorna från Hydra, Spetza och Psara två gånger tillbudit Capudan-Pascha en sjöträffning vid Tschesme, som denne likväl icke funnit för godt att antaga. Capudan-Pascha skall hafva erhållit förstärkning från Constantinopel. Den egyptiska flottan har ännu icke lämnat Alexandrias hamn och observeras af en grekisk division. — Bref från Semlin af d. 2 Juli berättar det rykte, att Larissa skall hafva blifvit tagen med storm. Enligt privata bref från Bitolia antager kriget i Epiros, Thessalien och Morea allt mer och mer en grymmare karakter; den, som faller i sin fiendes händer, dödas. Händelserna på Chios hafva ibland Grekerne väckt en verklig förtviflan, och genom densamma en utmärkt hjälteanda. General Norrman skall den 13 Juni hafva ankommit för Arta, och verkställt sin förening med Salioterna. — Från Constantinopel erfar man un-

der d. 23 Juni, att en courier ankommit från Wien, som medbragt underrättelse om Hr. Tatischevskows ankomst och tillika anmodat Porten, att skicka en commissarie till Kanienec Podolski, för att öppna directa förbindelser med ryska hofvet. Oagadt alla försäkringar, som i Constantinopel meddelats till utländningars förmån, hafva likväl, i första hälften af Juni månad, flera fransyske handlande, som redan bragt sina affärer i ordning, begifvit sig från Constantinopel, emedan alla tecken till en ny katastrofe för denna stad och i synnerhet Peras kvarter, är när för handen. — I Moldau och Wallachiet skola Turkarne anlägga vinter-magaziner.

Spanien. Den 7 Juli kl. 3 om morgonen ryckte gardes-bataljonerna från Prado in i hufvudstaden, och uppsprängde med våld Conde-duqueporten. Deras plan var, att med en division angripa artilleriparken, med en annan afväpna den på constitutionensplatsen upställda nationalmilisen, och med den tredje att taga besittning af solporten och de nära där intill belägna gatorna. Endast det senare lyckades, men kunde ensamt icke rädda dem ifrån det fullkomliga nederlag, som väntade dem. Den emot artilleriparken bestämde bataljon skingrade sig, utan att man vet orsaken, så snart den hörde förata elden i Lunagatan. Officerarne kunde med alle upmuntringar icke hålla soldaterna, hvilka på den vägen, hvar på de voro konne, spridde sig i oordning emot skogen vid Moncloa. Många försökte hela dagen, att komma till deras kamrater i Kungl. slottet, hvarvid likväl flere omkommo och officer Mon blef fasttagen, oagadt han tillbudit 12 guldstycken och sitt ur åt den fattige borgaren (Paysano), som anhöll honom. Den divisionen, som angrep milisen, visade mera fasthet, men träffade på fiender, som voro värdige att strida med Europas första trupper; rebellerne betalade dyrt sin djerfhet och föllo genom borgarnes händer för kanonerna; de hade intet annat val, än att fly till slottet, under det de betäckte vägen dit med sina lik. Den divisionen, som bemäktigat sig solporten, hade förskansat sig i posthuset, men blefvo snart varse den ofanteliga skilnaden i deras antal; de uproriske kastade de vapnen bort och flydde i största oordning genom flera gator, för att undfly döden, som hotade dem ur en kanon, understödd af Grenadierer och skarpkyttlar under General Ballasteros. Emellertid bemäktigade sig de rättsmade garderna, som befunno sig i artilleriparken, de Kungl. stallen, och befästade sig där, så att de patriotiske soldaterna

